

Verslag | Impact Coalitie Haarlem – bijeenkomst:

‘Aandeelhouder van de stad’

Maandag 12 januari, Posthuis Zaanenpark, Haarlem

Na een periode van intensief voorbereiden achter de schermen kwam de Impact Coalitie Haarlem op maandag 12 januari weer zichtbaar samen. In het circulair gebouwde Posthuis in Haarlem-Noord vond een inspirerende en goedbezochte bijeenkomst plaats rond het concept **‘Aandeelhouder van de Stad’**: een zoektocht naar nieuwe organisatie- en verdienmodellen om samen te werken aan een sociale, gezonde, groene en circulaire stad richting 2040.

De middag bracht een diverse groep bijeen: ondernemers, stadmakers, betrokken bewoners en ambtenaren. Initiatiefnemers Brigitte Kool en Mark Damman openden de bijeenkomst en schetsten de ambitie van de Impact Coalitie: een stevig en duurzaam fundament leggen waarmee de stad langdurig kan bouwen aan maatschappelijke waarde.

Inspiratie vanuit drie perspectieven

De inhoudelijke aftrap werd verzorgd door drie sprekers, die ieder vanuit hun eigen expertise reflecteerden op de vraag hoe maatschappelijke impact georganiseerd en gefinancierd kan worden.

Richard Janssen trapte af met een fundamentele vraag: *wat is de uitkomst van wat we doen, en welke waarde kennen we daaraan toe?* Volgens Janssen is er geld

beschikbaar voor maatschappelijke doelen, bij overheden én bij organisaties, maar vraagt dat om anders kijken naar geldstromen: niet vanuit kosten, maar vanuit waarden. Hij benadrukte het belang van worteling in de lokale omgeving, diversiteit binnen de coalitie en het actief betrekken van bewoners. Ondernemerschap en bewonersinitiatief kunnen elkaar versterken, mits de organisatievorm dat faciliteert. Janssen schetste daarbij principes als schaalbaarheid, heldere organisatievormen (zoals coöperaties of corporaties) en het werken met ‘revolving’ projecten vanuit de markt. De onderliggende vraag: kunnen we toewerken naar een economie van waarden, waarin schone lucht, natuur en sociale samenhang centraal staan? En hoe maken we die waarden echt inzichtelijk?

Pjotr Anthoni, werkzaam bij PwC en actief rond sociaal ondernemerschap, ging dieper in op passende organisatievormen voor impactgedreven samenwerking. Hij introduceerde het concept van **steward ownership**, waarin zeggenschap en economisch belang van elkaar worden gescheiden. Als voorbeeld noemde hij Sleipnir, een stichting en coöperatie die werkt aan een toekomstbestendige economie met respect voor mens en aarde waar winst geen doel is maar geld een middel is om iedereen te laten floreren. Anthoni wees daarnaast op lessen uit Denemarken: maak maatschappelijke impact eenvoudig en transparant, zorg dat duurzaam gedrag loont, werk vanuit vertrouwen en samenwerking en durf te denken in lange lijnen.

Dennis Kerkhoven, alliantiecoördinator bij SDG Nederland, bracht het perspectief van gebiedsfinanciering in. Zijn boodschap: *klein beginnen, groot denken*. In een wereld die onder druk staat, zijn sociale cohesie en weerbaarheid rond basisbehoeften als voedsel, water, energie en zorg cruciaal. Kerkhoven benadrukte de ‘power of trust’ tussen markt, overheid en samenleving. Ook wees hij op de rol van verzekeraars en pensioenfondsen, die door veranderende risico’s belang hebben bij investeringen in preventie en duurzaamheid.

Als concreet voorbeeld van regeneratieve gebiedsfinanciering noemde hij **Betuwewind** in Rivierenland. Deze wind-energiecoöperatie laat zien hoe opbrengsten structureel kunnen terugvloeien naar de lokale gemeenschap. Betuwewind investeert niet alleen in nieuwe energieprojecten, maar ook in lokale duurzame initiatieven zoals voedselbos Lingehout en toekomstbestendige landbouw, in energie-infrastructuur zoals het Watthub-snellaadplein voor elektrisch vrachtvervoer, en in een lokale energiegemeenschap met stabiele en lagere tarieven voor inwoners. Daarnaast ondersteunt de coöperatie leefbaarheidsprojecten, circulaire initiatieven, lokale economie en werkgelegenheid, en verduurzaming van woningen. Betuwewind geldt daarmee als een uitgesproken voorbeeld van ‘*wind voor de buurt*’. Rivierenland kan als voorbeeld dienen voor de opgaven die wij in deze regio hebben voor de groene zone tussen Amsterdam en Haarlem, Spaarnwoude park. Waar een regiodeal van kracht is die uitnodigt tot anders kijken en samenwerken in een groen gebied.

Verdieping aan de gesprektafels

Na de inleidingen ging het gezelschap uiteen in drie groepen volgens het **World Café-model**. Aan de hand van gerichte vragen werd vanuit verschillende perspectieven nagedacht over de Impact Coalitie en het concept ‘aandeelhouder’.

- **Groep 1** benaderde de Impact Coalitie vanuit het perspectief van de bewoner: hoe betrek je inwoners, welke woorden resoneren, en wat is nodig om financieel bij te dragen aan de stad?
- **Groep 2** keek vanuit initiatieven, bedrijven en goede doelen: welke voordelen biedt collectieve samenwerking, welke kansen ontstaan er, en hoe passend is het aandeelhoudersmodel?
- **Groep 3** scherpte het businessmodel aan: wat zijn de voordelen en nadelen van de gekozen opzet, en hoe zou een blanco model eruitzien op basis van de gezamenlijke ambities?

De gesprekken verliepen gestructureerd en met aandacht voor ieders inbreng. Stilte, reflectie en het delen van inzichten wisselden elkaar af, waarna overeenkomsten en verschillen werden verkend.

Opbrengsten en vervolg

Uit de gesprekken kwam onder meer naar voren dat het begrip **‘aandeelhouder’** vragen oproept. Past deze term bij een nieuwe economie, of verwijst hij te sterk naar oude financiële modellen? Ook werd besproken of zeggenschap en deelname losgekoppeld kan – of moet – worden van financiering, omdat je wilt dat iedereen kan deelnemen. Tegelijkertijd was er breed gedeeld inzicht dat samenwerking, organisatiekracht en gezamenlijke ambitie tijd en middelen vragen, en dat structurele financiering nodig is om dit duurzaam op te bouwen. Ook kan het helpen om commitment te creëren voor een langere periode.

Een centrale vraag bleef terugkomen: wat levert de Impact Coalitie op voor de stad en voor individuele deelnemers? In de gesprekken werd onderkend dat de Impact Coalitie functioneert als een versterkend programmatisch vehikel binnen het stedelijk ecosysteem, door het faciliteren van samenwerking, het verbinden van initiatieven en stakeholders en het vergroten van de zichtbaarheid en vindbaarheid van projecten en personen die bijdragen aan de realisatie van maatschappelijke opgaven. De opgave is om deze meerwaarde structureel te borgen en te vertalen naar concrete resultaten en herkenbare programmalijnen. De middag werd gekenmerkt

door positieve energie. Deelnemers benoemden het als bijzonder om samen aan iets nieuws te bouwen, met frisse inzichten én open vragen. Duidelijk werd dat het ontwikkelen van nieuwe vormen vraagt om creativiteit, het loslaten van oude patronen en ruimte om samen te leren.

De opbrengsten van de bijeenkomst worden meegenomen in het bepalen van de vervolgstappen. De Impact Coalitie Haarlem zet daarmee een volgende stap in haar ambitie om samen te werken aan een stad die in 2040 sociaal, gezond, groen en circulair is – gedragen door haar inwoners, initiatieven en organisaties.